Wydanie B.

Cena egzemplarza zł 2
Pobieranie wyższej opłat jest nadużyciem

Prenumerata miesięczna wynosi zł 40 + 10 zł za doręczenie zamiejsc. + 3 zł za doręczenie miejscowe

ILUSTROWANY KURIER POLSKI

Rok II | Telefony Centrali w Bydgoszczy 33-41 i 33-42 (czynne całą dobę) Centrala zamiejscowa 90. Rozmównica publiczna 19-07 Sekretariat redakcji przyjmuje codziennie od godziny 10 do 12 | Wtorek, dnia 12 marca 1946 r. | Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW" Konto PKO „ZRYW" Nr VI-135 PKO „I.K.P." Nr VI-140 Konto bieżące: Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy | Nr 69

Kryzys polityczny we Francji

Auriol usiłuje pogodzić katolików z lewicą

PARYŻ (R). Przewodniczący francuskiego Zgromadzenia Narodowego, Auriol, usiłuje zażegnać grożący kryzys, który w następstwie może pociągnąć za sobą rozwiązanie Konstytuanty jeszcze przed upływem jej kadencji w dniu 6 czerwca. Kryzys zaistniał na tle różnicy zdań między katolikami z jednej, a socjalistami i komunistami z drugiej strony. Katolicy domagają się większych uprawnień oraz dwóch izb doradczych czemu się sprzeciwia lewica.

USA przygotowuje odpowiedź na notę Zw. Radzieckiego

WASZYNGTON (R). Amerykański sekretariat stanu przygotowuje odpowiedź na notę Związku Radzieckiego w sprawie Bułgarii. Treść odpowiedzi nie jest jeszcze znana, rzecznicy dyplomatyczni twierdzą jednakże, iż Stany Zjednoczone odeprą zarzuty Związku Radzieckiego i ponownie domagać się będą rozszerzenia podstaw rządu bułgarskiego i włączenia 2 członków z opozycji. Według noty radzieckiej, obaj przedstawiciele opozycji nie mają prawa stawiania jakichkolwiek warunków.

Konferencja z Arabami w sprawie Palestyny

JEROZOLIMA (PAP-ms). Do Jerozolimy przybyła angielsko-amerykańska komisja dla spraw Palestyny, która odbędzie konferencję z przywódcami ligi arabskiej w sprawie imigracji żydowskiej. W związku z pobytem komisji zostały zastosowane specjalne środki bezpieczeństwa. Wzmocniono patrole policyjne na ulicach przylegających do miejsca zamieszkania komisji, a sam budynek otoczono drutem kolczastym. W dniu przybycia komisji demonstrowała grupa żydów w pobliżu obozu, w którym znajdują się żydzi nielegalnie przybyli do Palestyny. W czasie walk udało się napastnikom zdobyć kilka samochodów.

Projekt odhitleryzowania Austrii

WIEDEŃ (ZAP). Wicepremier rządu austriackiego dr Scherf ogłosił projekty partii socjalistycznej w sprawie ostatecznego oczyszczenia austriackiego życia publicznego od pozostałości hitleryzmu. Rząd zamierza przedłożyć ten plan parlamentowi.

Według projektu określona część stanowisk w życiu publicznym i gospodarczym ma być niedostępna dla nazistów. Postępująca „czystka" w aparacie państwowym ma być rozszerzona również na prywatne przedsiębiorstwa gospodarcze. Zajmująca się tą sprawą specjalna komisja ministerialna postanowiła zwolnić szereg wysokich urzędników z ministerstw i banków. Dotychczas usunięto w ramach tej akcji tysiąc osób.

Wpływy ze specjalnego podatku od majątku byłych hitlerowców mają być zużyte na wypłacenie odszkodowań antyfaszystom.

Od chwili załamania się III Rzeszy do dnia 1 marca 1946 r. aresztowano w Austrii 81 tysięcy hitlerowców.

Zgoda ZSRR na propozycje Francji

PARYŻ (PAP-G). Zw. Radziecki wyraził zgodę na propozycję francuską przekazania sprawy hiszpańskiej Radzie Bezpieczeństwa. Jak wiadomo W. Brytania ustosunkowała się negatywnie do projektu francuskiego.

Pożar na Quen Elisabeth

LONDYN (PAP-G). Na największym brytyjskim statku pasażerskim Quen Elisabeth, który dwa dni temu przybył do portu Southampton z powracającymi oddziałami wojskowymi wybuchł pożar. Straż ogniowa ugasiła pożar, lecz wobec tego, iż istnieje podejrzenie podpalenia dochodzenia policyjne w toku.

Na wszystkich wielkich statkach, znajdujących się w chwili obecnej w porcie, wystawiono straż.

Drukarze greccy grożą strajkiem

LONDYN (PAP-G). Reuter donosi z Aten, że zecerzy i drukarze greccy zamierzają proklamować strajk i nie drukować kartek wyborczych aby w ten sposób poprzeć partie bojkotujące wybory.

Korespondent News Chronicle dochodzi do wniosku, że w Grecji w chwili obecnej nie są warunki sprzyjające wolnym wyborom. Rozwój sytuacji w Grecji może podważyć zaufanie narodów europejskich do systemu demokracji.

W wyborach do komitetu wykonawczego greckich związków zawodowych lewica odniosła druzgocące zwycięstwo. Przewodniczący komunistów Theos otrzymał 1290 na 1436 głosów, wybrono 7 członków komitetu wykonawczego, których 5 należy do EAM.

Min. Smith przeciw dożywianiu Niemców i Japończyków

WASZYNGTON (R). Angielski minister wyżywienia, sir Ben Smith, bawiący obecnie na konferencji żywnościowej w Waszyngtonie, opowiedział się przeciwko dożywianiu Niemców i Japończyków, twierdząc, że w pierwszym rzędzie winno się uwzględniać sojuszników. Jeśli Ameryka będzie wywoziła żywność do Japonii, Japończycy będą lepiej odżywiani od Hindusów, którym grozi klęska głodowa. Następnie Smith opowiedział się za dostarczeniem Włochom na ich prośbę 1 miliona ton pszenicy.

Proces oprawców z Mauthausen

MONACHIUM (ZAP). W najbliższym czasie rozpocznie się w Dachau proces dozorców słynnego obozu koncentracyjnego w Mauthausen. Z ogólnej liczby przeszło tysiąca dozorców i SS-manów tego obozu — na ławie oskarżonych zasiądzie na razie 58 najbardziej winnych. Są oni oskarżeni o mordowanie swych ofiar przy użyciu broni palnej, gazów trujących, za pomocą głodzenia, bicia, duszenia, specjalnych zastrzyków i wystawiania ofiar na działania szkodliwych dla zdrowia warunków atmosferycznych.

Podkreśla się przy tym, że pod względem ilości pomordowanych jedynie Oświęcim bije tragiczny „rekord" Mauthausen.

Churchill znów przemawiał

WASZYNGTON (R). Churchill wygłosił w Waszyngtonie drugą mowę na temat stosunków angielsko-amerykańskich. Mowa wygłoszona została w gronie wyższych oficerów amerykańskich, wśród których obecny był gen. Eisenhower oraz marszałkowie floty powietrznej i morskiej.

Międzynarodowa konferencja monetarna

NOWY JORK (R). W pobliżu miasta Hawana w stanie Georgia rozpoczęły się obrady międzynarodowego kongresu monetarnego z udziałem 35 państw. Zadaniem konferencji jest stworzenie banku i funduszu stabilizacyjnego, który jest nieodzownym warunkiem do zapobieżenia nowej pożogi. Prezydent Truman nadesłał na Konferencję telegram, w którym zaznaczył, że zdrowa gospodarka świata jest zależna od zbiorowych i indywidualnych wysiłków delegatów na kongres.

Wybory we Włoszech

RZYM (R). We Włoszech odbywają się pierwsze od 22 lat wolne wybory. Po raz pierwszy w wyborach wezmą udział również kobiety.

Strajk stołówkowy studentów SGGW

WARSZAWA (ar). W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego studenci urządzili strajk... stołówkowy. Od kilku dni młodzież SGGW bojkotuje obiady w stołówce. Przyczyną tego jst nagłe podwyższenie ceny obiadu z 2 na 12 zł, przy czym jakość obiadu nie uległa zmianie.

Rektor uczelni — Franciszek Staff — na interpelację studentów odpowiedział, że stołówka miała duże niedobory (130 tys. miesięcznie) i należało cenę podwyższyć. Studenci zwrócili się wówczas do min. oświaty, gdzie otrzymali dodatkowe kredyty w sumie 130.000 zł miesięcznie oraz specjalne przydziały żywnościowe. Studenci zwrócili się wówczas do rektora, prosząc, by stołówkę przejęła Bratnia Pomoc. Rektor nie zgodził się i w dalszym ciągu utrzymał podwyższoną cenę obiadów. Wówczas studenci, których jest w SGGW około 1000, rozpoczęli bojkot stołówki. Do studentów przyłączyła się również część profesorów. Obiady jada tylko personel administracyjny i... rektor.

Rząd grecki nie zostanie rozwiązany

ATENY (R). Premier grecki, Sophulis oświadczył, iż mimo ustąpienia 5 ministrów i groźby ustąpienia 6-tego, rząd grecki nie zostanie rozwiązany, a wybory odbędą się napewno w przewidzianym terminie 31 marca.

Prof. niemiecki fałszerzem dokumentów

KILONIA (ZAP). 38-letni obywatel austriacki, prof. fizyki i chemii na uniwersytecie w Kilonii, Maximilian Pestemer, został za fałszywe wypełnienie kwestionariusza zasądzony na 4 lata więzienia.

W czasie rozprawy zenał on m. in.: „Miałem pełne zaufanie do narodowego socjalizmu aż do śmierci Hitlera". Prof. Pestemer wypełniając swój kwestionariusz zataił, że od 15. 3. 1938 piastował ważne urzędy w NSDAP. Podał dalej też, że zostałby członkiem partii dobrowolnie już w roku 1933, jednakże mógł to uczynić dopiero po „anschlussie" Austrii, gdyż do tego czasu członkostwo NSDAP w Austrii uchodziło za nielegalne. Pestemer wykładał wówczas na uniwersytecie w Graz.

Główne dowództwo amerykańskie przeniesione do Berlina

MONACHIUM (ZAP). Od 1 kwietnia główne dowództwo amerykańskich wojsk okupacyjnych znajdować się będzie w Berlinie. Wszystkie komórki dyspozycyjne we Frankfurcie czy Monachium podlegać będą gen. Clay, którego siedziba będzie Berlin.

Przeciw scentralizowaniu niemieckich związków zawodowych

FRANKFURT (R). W Hannowerze odbędzie się 3-dniowy zjazd delegacyj niemieckich związków zawodowych z brytyjskiej strefy okupacyjnej Niemiec. Zjazd ten wypowie się prawdopodobnie przeciw stworzeniu jednej centralnej organizacji, a na korzyść związków poszczególnych gałęzi przemysłu.

Wzmożony ruch repatriantów ze strefy angielskiej

Anglicy obniżają racje żywnościowe Polakom

Do portu gdyńskiego przychodzą codziennie statki z repatriantami. Napływ repatriantów wzrasta do tego stopnia, iż są wypadki, że codziennie dwa statki jednocześnie wychodzą z Lubeki. Wyjazd repatriantów już w zimie tłumaczy się sytuacją żywnościową Anglii, która zmniejsza racje żywnościowe. Dodatki żywnościowe w postaci smalcu, marmolady, kiełbasy, które były wydawane dwa razy tygodniowo, obecnie cofnięto. Anglicy uzasadniają te obniżki twierdzeniem, że Polacy lepiej żyją na terenie okupacji, niż oni, Anglicy w swojej ojczyźnie angielskiej.

Do tej pory wydawano repatriantom paczki żywnościowe na statkach, które pod względem kalorii stanowiły o wiele wyższą wartość, niż zastępcze produkty w postaci grochu, smalcu i ryb, które obecnie wydaje się do jedzenia w czasie podróży. Z tych samych zapasów również i PUR przydziela „suche" racje żywnościowe na dalszą drogę do miejsca zamieszkania.

Również sprawa postępowania karnego w stosunku do Polaków na terenie strefy angielskiej uległa zaostrzeniu. Polak po przekroczeniu godziny policyjnej zostaje ukarany 6 miesięcznym aresztem. Niemiec w tym samym wypadku, a nawet ujęty z bronią w ręku, może się wytłumaczyć (Polak dostałby 15 lat więzienia). Poza żywnością żadnego innego zaopatrzenia repatrianci od UNRRA nie otrzymali.

Nastawienie Niemców od pewnego czasu w stosunku do Polaków pogorszyło się: Jak za czasów „Herrenvolku" chodzą oni po mieście i urzędują z bronią.

Wojska angielskie i francuskie opuszczają kraje Lewantu

PARYŻ (R). Rzecznik francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, że Francja i Wielka Brytania doszły do porozumienia w sprawie wycofania swych wojsk z krajów Lewantu.

Wojska francuskie opuszczą Liban do 1 kwietnia 1947 r. lub wcześniej, o ile rząd libański nie będzie przeszkadzał w wykonaniu planów. Wojska angielskie wycofają się do czerwca br. Syria opuszczona zostanie przez wojska francusko-angielskie do końca kwietnia br.

Wojska chińskie objęły Mukden

LONDYN (R). [O]statni żołnierz radziecki opuścił Mukden, który objęły wojska chińskie. Przedmieścia Mukdenu opanowane są przez komunistów chińskich. Na zachód od tego miasta zgrupowanych jest 40 tysięcy chińskich wojsk komunistycznych.

Wobec opuszczenia Mukdenu, rząd chiński spodziewa się, że Związek Radziecki opuści dalsze tereny Mandżurii.

Kontrola obozów repatrianckich

FRANKFURT (R). Celem wytropienia ukrywających się w obozach repatrianckich zwolenników hitleryzmu i kolaboracjonistów, amerykańskie władze okupacyjne przeprowadzają dokładne badania 325 tysięcy repatriantów, przebywających w obozach w amerykańskiej strefie okupacyjnej Niemiec.

W Chinach zmarło 29 000 ludzi z głodu

LONDYN (R). Chiński minister wyżywienia oznajmił, iż w południowych Chinach, w prawincji Hu-Pe zginęło 29 tysięcy ludzi na skutek głodu i epidemii. Minister zapowiedział ciężki okres dla Chin i wezwał [A]nglię i Stany Zjednoczone o pomoc.

Bezpośredni pociąg Sztokholm — Warszawa

GDAŃSK. Ostatnio odbyła się w Gdańsku konferencja między przedstawicielami kolejnictwa szwedzkiego a władzami polskimi z wiceministrem komunikacji inż. Balickim na czele, w sprawie uruchomienia promu łączącego port szwedzki Trelleborg z Gdynią. Prom, który będzie zabierał pociąg osobowy, jadący ze Sztokholmu, ma zamiar początkowo kursować dwa razy w tygodniu. Aby usprawnić komunikację pomiędzy Gdynią a Warszawą postanowiono uruchomić z końcem kwietnia specjalny pociąg pospieszny. Będzie to bezpośrednia linia kolejowa Sztokholm—Warszawa.

Turcja przystępuje do UNNRA

LONDYN (R). Radio tureckie zapowiedziało przystąpienie Turcji do UNRRA jako państwa, wspierającego tę instytucję dostawami żywności i surowców. Rzecznik gospodarczy BBC zaznaczył, że Turcja wniosek ten zgłosiła po raz pierwszy 1 lutego na zgromadzeniu ONZ.

Paasakivi prezydentem Finlandii

SZTOKHOLM (PAP-G). Dotychczasowy prem. rządu fińskiego P. asakivi został wybrany przez parlament na prezydenta republiki fińskiej większością 195 głosów przeciwko 25. Drugi kandydat Karl Staalberg otrzymał 14 głosów.

Śledzie dla Polski

GDYNIA. Norweski statek „Jean" w tych dniach przywiezie z Göteborga 1400 skrzyń świeżych śledzi, które będą zasolone w Gdyni.

Powrót repatriantów

GDYNIA. 8 marca przybył do Gdyni szwedzki statek „Ragne", który przywiózł 154 osoby w tym 8 pasażerów i 142 repatriantów. Wśród repatriantów znajdowało się 27 kobiet i 9 dzieci a resztę stanowili mężczyźni. Statek przywiózł także około 200 t drobnicy przeważnie dla prywatnych odbiorców.

Do Gdyni przychodzi w tych dniach polski statek „Hel".

Świat w kilku wierszach

Wojska kanadyjskie wycofane zostaną zupełnie z Niemiec do końca czerwca br. Zastąpione one zostaną przez wojska norweskie, duńskie i holenderskie.

Po dołączeniu się w Trieście delegacji sowieckiej, odbyło się tam pierwsze posiedzenie sojuszniczej komisji dla zbadania zatargu granicznego włosko-jugosłowiańskiego.

W kwietniu odbędzie się w Londynie międzynarodowa konferencja ministrów wyżywienia. Tematem konferencji będzie zapobieżenie klęski głodowej, modernizację przyszłych zbiorów, obsianie jak największych terenów zbożem i brak pogłowia w niektórych krajach.

W Buenos Aires donoszą, że wstrzymane zostały wszelkie dostawy mięsa konserwowego do Europy, na skutek trwającego tu strajku w przemyśle mięsnym.

Trzecia armia amerykańska, która stała się jedyną armią amerykańską, okupującą Niemcy, przeniesie sw główną kwaterę z Bad Tholz do Heidelberga.

W Batawii donoszą, iż wkrótce wojska holenderskie zastąpią wycofujące się całkowicie wojska hinduskie i angielskie.

W Persji spodziewane jest rozwiązanie gabinetu, a lewica domaga się rozpisania wyborów.

Reuter donosi, że ostateczny termin ewakuacji wojsk brytyjskich i francuskich z Syrii i Libanu został wyznaczony na 5 kwietnia br.

Premier egipski Sidki Pasza mianował 12 członków delegacji, która będzie pertraktowała z rządem angielskim w sprawie rewizji traktatu z 1936 r.

Z okazji międzynarodowego dnia kobiet, odbyła się w Moskwie w pałacu radzieckich związków zawodowych uroczysta akdemia z udziałen delegacji Centralnej Komisji Związków Zawodowych przybyłej z Polski.

Historyczne zadania Nowej Polski

Stronnictwo Pracy wobec wyborów

W dniu 10 bm. odbyło się w Bydgoszczy zgromadzenie publiczne Stronnictwa Pracy. Zagaił mec. **Henryk Trzebiński**, prezes Zarządu Grodzkiego S. P. Referat obrazujący całokształt sytuacji politycznej w Polsce wygłosił wiceprezes Zarządu Głównego S. P. dr **Tadeusz Michejda**, wicemin. zdrowia.

Mówca podkreślił, że treścią i osią naszego wewnętrznego życia politycznego w ostatnich tygodniach jest sprawa wyborów i sprawa ewentualnego utworzenia wspólnego bloku wyborczego wszystkich stronnictw. Temu tematowi poświęca zarówno prasa jak i społeczeństwo najwięcej uwagi. Następnie prelegent nakreślił krótko historię Rządu Jedn. Narodowej od porozumienia w Jałcie, dopuszczającego do głosu przedstawicieli emigracji londyńskiej, poprzez porozumienie moskiewskie aż do przekształcenia Tymczas. Rządu Jedności Narodowej w Rząd Jedności Narodowej. Programem tego rządu i platformą porozumienia był manifest lipcowy PKWN, przy jednoczesnym oparciu się o konstytucję marcową 1921 r. Jak wiemy, zawiera on postulaty przeprowadzenia nowego ustroju społeczno-gospodarczego, wyrażającego się m. in. w reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu. W sprawach polityki zagranicznej wypowiada się za sojuszem ze Związkiem Radzieckim.

W momencie gdy postulaty te zostały już całkowicie, bądź też prawie całkowicie zrealizowane jako najkapitalniejsze zagadnienie automatycznie nasunęła się sprawa odbudowy. Kraj jest zdewastowany. Pomijając zniszczenia miast Warszawy, Poznania, Wrocławia i wielu innych, te województwa, które w ostatniej fazie wojny stanowiły teren przyczółkowy, są na wielu połaciach prawie zamienione w cmentarzyska. Jak wielkie są zniszczenia najlepiej zobrazują cyfry. Straty materialne, jakie poniosło państwo polskie na terenie samego województwa pomorskiego wynoszą 1 miliard 375 milionów (według cen przedwojennych), podczas gdy całoroczny budżet naszego państwa przed drugą wojną światową wynosił około 2 miliardów zł. Nic więc dziwnego, że są tak wielkie braki w aprowizacji miast, że zagraża nam widmo nędzy i głodu. Wydaje się, że zagadnienie to z punktu widzenia interesów Polski nierównie więcej ważne, zasługuje na to, by poświęcić mu bez porównania więcej uwagi, niż to dzieje się w ogniu polemik przedwyborczych. Również zagadnienie zagospodarowania Ziem Zachodnich wiąże się w sposób bardzo silny z problemem odbudowy, dalej martynizacja Polski, zwiększenie wydajności produkcyjnej wsi, to wszystko są zadania o historycznym znaczeniu, zadania ogromem swym przerastające w sposób wyraźny małą kwestią podziału wpływów czy mandatów.

Co więcej. Dla zrealizowania tych historycznych zadań potrzebna jest zgoda i współdziałanie wszystkich w imię celów, które dla każdego prawdziwego Polaka nie mogą być obojętne. Na obecnym pokoleniu spoczywa obowiązek rozpoczęcia prac nad stworzeniem podstaw mocy cywilizacyjno-kulturowej, siły, która zapewni nam właściwą rolę na szerokiej arenie międzynarodowej. Należy ubolewać, że brak jeszcze ku temu koniecznej atmosfery współdziałania i zgody. Należy wziąć pod uwagę, że podsycanie nastrojów podniecenia nerwowego, pogłębianie nieufności, walka przedwyborcza i wszystkie jej atrybuty uniemożliwiają odbudowę kraju, doprowadzić mogą do katastrofy. Mówca podkreślił, że uważa za konieczne znalezienie takiego rozwiązania, takiej płaszczyzny współpracy, któraby doprowadziła do wytworzenia takiej atmosfery umożliwiającej wytężenie wszystkich żywotnych sił narodu w kierunku realizacji celów, które są najważniejsze, które zapewnią trwałe istnienie Polsce niepodległej, suwerennej i demokratycznej.

Po refaracie przyjętym burzliwymi oklaskami zabrał głos, jako gospodarz na tym terenie wicewojewoda Felczak, który podziękowawszy prelegentowi za wygłoszenie wyczerpującego referatu podkreślił jeszcze raz wolę Stronnictwa Pracy podporządkowania wąskich interesów partyjnych naczelnej zasadzie — polskiej racji stanu.

W imieniu krakowskiej organizacji Stronnictwa Pracy życzenia zebranym złożył red. Aleksander Olchowicz. Udział zebranych liczny — ponad 1500 osób.

Materiały ubraniowe, bieliźniane i obuwie otrzyma ludność Polski

WARSZAWA (ar). W najbliższym czasie ludność całej Polski otrzyma na kartki I-ej kategorii przydziały włókiennicze. W Warszawie rozpoczęto już wydawanie materiałów wełnianych po 3 metry na kupon 36 kart żywnościowych.

Ponadto posiadacz kart I-ej kategorii otrzymają 8 metrów bawełny (pościelowej i koszulowej), 4 sztuki trykotaży i 1 parę obuwia.

Kwestia rozdziału została rozwiązana w następujący sposób: cały kraj został podzielony na 4 rejony. Co kwartał każdy poszczególny rejon otrzyma jeden z wymienionych artykułów. Tak więc ludność jednego z rejonów otrzyma materiały ubraniowe, drugiego bawełnę, trzeciego wyroby trykotowe i czwartego obuwie. W następnym kwartale zmiana. W ciągu czterech kwartałów — czyli roku — wszyscy dostaną wszystko.

W pierwszym kwartale br. rozdzielonych będzie towarów ubraniowych 2.421.000 mtr, towarów bieliźnianych 5.104.000 mtr, towarów dzianych 1.070.000 sztuk i obuwia 510.000 par.

Do rozdziału przeznaczone są towary zarówno produkcji krajowej jak i z darów UNRRA. Ceny będą ujednolicone z wyjątkiem cen na obuwie. Ponieważ obuwie UNRRA jest słabsze od krajowego, więc cena na buty unrowskie będzie wydatnie obniżona, by odbiorcy nie byli pokrzywdzeni.

Akcją rozdzielnictwa zajmuje się „Społem", które ma obowiązek rozprowadzenia towarów do województw, powiatów oraz ośrodków przemysłowych. Rozdziałem detalicznym mają się zająć spółdzielnie terenowe.

Awanturki i tajemniczy koniec hrabiego Ciano

Dlaczego zięć Mussoliniego nie został królem?

II.

Jeśli Ciano okazał się tak tolerancyjny i wielkoduszny to dlatego, że sam był bardzo zaangażowany poza willą małżeńską i że jemu samemu można było również bardzo wiele zarzucić.

Od lutego 1937 r. bowiem utrzymywał na raz aż dwie tancerki, które darzył jednoczesnymi względami: Eugenię Miramar, 20-letnią piękność i Pamelę Ciscarone z Turynu. Harmonia we troje trwała tak długo, dopóki jej nie zepsuł telefon teścia Mussoliniego.

Było to wczesnym rankiem 31. 12. 1938 r. Mussolini zawezwał Ciano do natychmiastowego przybycia do pałacu weneckiego.

Posłuszny Ciano już około godziny 11-tej zjawił się w pałacu weneckim, witając swego teścia tradycyjnym faszystowskim pozdrowieniem:

— Według rozkazu, Duce.

Czy chodziło tu o zagadnienia polityki europejskiej? Nie. Mussolini nie zwrócił się do Ciano jako do swego ministra, lecz jako do zięcia, stawiając mu niespodzianie pytanie, którego się Ciano najmniej spodziewał:

— A więc, kiedy będziecie mieli dziecko?

I nie czekając na odpowiedź zaskoczonego Ciano, ciągnął dalej:

— Ładnego chłopca, zdolnego, zapewnić ciągłość dynastii Mussolinich. Mam dość samotności!

Wieczorem, w willi małżeństwa Ciano w Santo Frederico wybuchła gwałtowna scena małżeńska między pięknym Galeazzo a Eddą. Jeszcze raz oboje wyrzucali sobie wzajemnie własne zdrady. Jednakże Edda miała dwoje dzieci. Nie były to dzieci Ciana, lecz ponieważ potomkami i spadkobiercami Mussoliniego była ona i jej mąż, czyż to nie wystarczało, ażeby zapewnić ciągłości dynastii? I następnie, czyż Mussolini nie miał dwóch synów Vittorio i Brunona? Zresztą, jeśli ich ojcem na pewno był Mussolini, to matką nie była Rachela, obecna małżonka Duce, ale inna kobieta.

Zarzuty niewierności zresztą mało obchodziły Eddę. Po kilku dniach po zerwaniu z młodym Garcio zastąpił go kto inny. Był to markiz Pucci, serdeczny przyjaciel Ciano, który został jej którymś tam z rzędu kochankiem. I związek ten zdawał się być trwałym.

DWOJE LUDZI NIENAWIDZI SIĘ

Ciano na wieść o nowym kochanku żony pozostał obojętny, gdyż w tym czasie zapałał silną nienawiścią do swego kolegi, Ribbentropa. Rzecz działa się w Berlinie i Ciano z ust samego Ribbentropa dowiedział się o swojej niełasce w jego oczach.

Jeżeli Ribbentrop zdobył się na rozmowę tak mało dyplomatyczną, nastąpiło to dlatego, że dał się unieść gniewowi. A chodziło tu o kobietę, bo naturalnie: cherchez la femme.

Ribbentropowi rozchodziło się mianowicie o to, że żonę jego spotykano bardzo często w towarzystwie Ciano w eleganckic hlokalach Berlina, aż pewnego — również „pięknego wieczoru" — para Ciano—pani Ribbentrop znalazła się w separatce w „niebie" (lub „w raju" — jak kto woli) w pudełeczku na Leipzigerstrasse.

Ciano nie odparował zarzutów Ribbentropa, gdyż nie wątpił o ich słuszności,... lecz antypatia, która istniała oddawna między dwoma mężczyznami, obróciła się obecnie w śmiertelną nienawiść, która zakończyła się dopiero wraz z śmiercią Ciana w Weronie.

Ale o tym napiszemy później.

A ci, którzy opisywać będą historię ...si, nie powinni zapomnieć o śmiertelnej nienawiści między dwoma ministrami „sojuszniczymi" obuch państw.

Więzienie za współpracę z Gestapo

POZNAŃ (PAP-G). Przed Specjalnym Sądem Karnym w Poznaniu na sesji wyjazdowej w Kościanie stanął Walenty Wachowiak, oskarżony o denuncjowanie Polaków. Sąd skazał Wachowiaka na 15 lat więzienia.

Zaproszenie austriackich robotników do ZSRR

WIEDEŃ (PAP-ms). Członkowie sowieckiej delegacji związków zawodowych, bawiący w Wiedniu, zaprosili przedstawicieli austriackich zw. zawodowych do Związku Radzieckiego celem zapoznania się z rozwojem ruchu zawodowego i rozbudową przemysłu.

Wielkopolska i Pomorze domagają się sądzenia Greisera w Poznaniu

WARSZAWA (PAP-G). Przez Wielkopolskę i Pomorze przechodzi obecnie fala manifestacji, na których ludność tych ziem w spontanicznie powziętych rezolucjach domaga się wydania naszym władzom kata ludności polskiej Greisera, dla postawienia go przed sądem w Poznaniu.

Duńczycy będą okupować część Niemiec

KOPENHAGA (ZAP). W parlamencie duńskim dyskutowano w piątek nad utworzeniem dywizji wojska w sile 10.000 ludzi dla okupowania części Niemiec.

Z dzisiejszych Niemiec

Surogat rządu niemieckiego

BERLIN (PAP-G). Berliński korespondent PAP donosi, że najaktualniejszym zagadnieniem politycznym Niemiec jest sprawa tak zwanego zarządu centralnego.

Jak wiadomo, rządy W. Brytanii i Ameryki uważają, iż nastąpił już czas dla utworzenia niemieckiego zarządu centralnego, którego działalność obejmowałaby całe Niemcy. Rzecz oczywista, że zarząd centralny z czasem przekształci się w rząd centralny. Nic dziwnego, że w kołach zbliżonych do Rady Kontrolnej słyszy się wiele głosów krytycznych, które w całej pełni popierają tezy wysunięte przez min. francuskiego Bidault.

Min. Bidault, jak wiadomo, wystąpił przeciwko utworzeniu niemieckiego zarządu centralnego w obawie, że niektóre państwa, nie odznaczające się dostateczną czujnością wobec Niemiec, będą z czasem faworyzowały niemiecki zarząd cenralny. Do słusznych argumentów min. Bidault należałoby jeszcze dodać, że utworzenie centralnego zarządu niemieckiego wpłynie niewątpliwie ujemnie na reedukację Niemiec.

Marsz. Montgomery w swym ostatnim przemówieniu stwierdził, że 75% Niemców jest przesiągniętych światopoglądem hitlerowskim. Naszym zdaniem, cyfrę tę należy podwyższyć o 15 procent. Utworzenie surogatu rządu niemieckiego oznacza więc, utworzenie aparatu państwowego dla przesiąkniętego hitleryzmem narodu. Nadto pamiętać należy, że przed trybunałem w Norymberdze znajdują się w stanie oskarżenia masowe organizacje hitlerowskie, do których należy spory procent ludności niemieckiej. Uważamy, iż przed ogłoszeniem wyroku trybunału, nie można ustalić sankcji prawnej i odpowiedzialności karnej znacznej części narodu niemieckiego. Czy w tym stanie rzeczy można dziś mówić o niemieckim zarządzie centralnym.

Najlepiej znają Niemców narody sąsiadujące z nimi. Nic więc dziwnego, że właśnie francuski min. spraw zagranicznych wysunął tyle istotnych szczegółów przeciwko planowi utworzenia niemieckiego zarządu centralnego.

Byłoby wskazanem, aby w sprawie tej zasięgano również opinii innych sąsiadujących państw, których żywotne interesy wymagają stanowczego i ostatecznego zlikwidowania niebezpieczeństwa niemieckiego. Narody, które od wieków cierpiały na skutek agresji niemieckiej powinny obecnie mieć wpływ na ukształtowanie się nowych Niemiec. Jest to elementarne prawo samoobrony.

Zjazd dziennikarzy pomorskich w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ (a). W gmachu Wojewódzkiego Urzędu Informacji i Propagandy w Bydgoszczy odbyło się walne zebranie Związku Zawodowego Dziennikarzy Pomorskich pod przewodnictwem red. Puacza z „Robotnika Pomorskiego". Po sprawozdaniach prezesa Związku red. Ziemaka („Ziemia Pomorska"), sekretarza red. Małychy Kazimierza („IKP"), skarbnika red. Oleckiego („Trybuna Pomorska") oraz w imieniu Komisji Rewizyjnej red. Bartnickiego (PAP) dokonano wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli: red. Małycha Kazimierz, red. Puacz Edward z Torunia, red. Andrzej Trella, red. Ziemak Stanisław i red. Weiss z Grudziądza. Komisję Rewizyjną tworzą: red. Bartnicki, red. Olecki i red. Markun. Sąd koleżeński tworzą: red. Ryszewski, red. Kłodzińska i red. Kołodziejczyk. Prezesem Związku pozostał w dalszym ciągu red St. Ziemak. Walne zebranie powzięło szereg uchwał, zmierzających do poprawienia bytu dziennikarzy oraz uchwałę w przedmiocie zjednoczenia społeczeństwa polskiego we wszystkich ważnych zagadnieniach państwowych. Walne zebranie cieszyło się liczną frekwencją dziennikarzy ze wszystkich ośrodków prasowych woj. pomorskiego.

Kalendarzyk

Poniedziałek 11 marca
Katolicki Konstantego
Słowiański Drogosławy

BYDGOSZCZ

Dziś, w poniedziałek, w Teatrze Polskim, tragedia J. Słowackiego pt. „Mazepa" w 5-ciu aktach (7 obrazach). Pocz. o g. 18.30. Kasa czynna od g. 10—12 i od g. 15—18.30.

Zarząd Zw. Cyw. Ociemniałych w Bydgoszczy ul. Kołłątaja nr 12, m. 6 przyjmuje zgłoszenia ociemniałych cywilnych na członków organizacji.

Nowy kurs bokserski dla nowicjuszy! Sekcja bokserska KS „Zjednoczenie" otwiera z dniem 11 bm. kurs bokserski dla nowicjuszy pod kierownictwem najwybitniejszego fachowca boksu trenera olimp. Stamma. Zapisy młodzieży i uczniów wszystkich szkół od lat 14—21 przyjmuje skład art sport. „Ka-De-Ha", Aleje 1 Maja 26. Specjalną opieką otoczy się młodocianych od lat 14—16. Szkolenie odbywać się będzie w sali przy ul. Kościuszki 25 (Fabryka „Leo") w każdy poniedziałek, środę i piątek od g. 18—20.

Z życia Stronnictwa Pracy

Walne zebranie Koła Bielawki odbyło się w sali restauracji Rzeźni Miejskiej pod przewodn. członka Zarządu Wojewódzkiego, Balwińskiego. Obszerne sprawozdanie z działalności koła wygłosił prezes Faustyniak, wybitny działacz społeczny i zasłużony przywódca robotniczego ruchu zawodowego, b. długoletni poseł na sejm z ramienia Narod. Partii Robotn.

Zebrani jednomyślnie udzielili ustępującemu zarządowi absolutorium, dziękując mu za ofiarną pracę.

W skład nowego zarządu wszedł jako prezes p. J. Faustyniak. Dalej weszli do zarządu koła pp.: H. Sławeta, A. Jaworski, F. Jagodziński, L. Langner, J. Adrian i E. Jasiński. Do komisji rewizyjnej wybrani zostali pp.: J. Cywiński, F. Kowalski i J. Stankiewicz. Delegatami na zjazd powiatowy wybrano pp.: J. Cywińskiego, St. Jankowskiego, H. Sławetę, . Dziubińskiego, W. Pawlaka, L. Langnera i Teofila Mrówczyńskiego. Prezes koła jest delegatem z urzędu.

Na zakończenie prezes koła wygłosił referat, omawiający aktualne sprawy dot. Stronnictwa Pracy.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI

Poniedziałek: „Mazepa"; Wtorek: „Ludzie są ludźmi"; Środa: „Mazepa"

TEATRY ŚWIETLNE

Pomorzanin Nieuchwytny Smith, **Wolność** Znachor, **Polonia** Dzisiaj i zawsze, **Orzeł** Kaprys młodości, **Bałtyk** Pojedynek.

Kino Pomorzanin wyświetla aż do odwołania 3 seanse dziennie o g. 15, 17 i 19.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY

Komenda Miasta M. O.	23-47
Pogotowie Ratunkowe	10-00
Straż Pożarna	11-11

DYŻURY APTEK

Pod Koroną, Dworcowa 46.
Przy Bielawach, Al. 1 Maja 91.
Pod Niedźwiedziem, Niedźwiedzia nr 11.

Czteromilionowy kredyt dla rolnictwa pomorskiego

Na poparcie wiosennej akcji siewnej uruchomił Państwowy Bank Rolny kredyt dla rolnictwa pomorskiego w wysokości czterech milionów zł.

Kredyt przeznaczony jest w pierwszym rzędzie na zaopatrzenie się rolników w nasiona, sadzeniaki, a poza tym na nabycie narzędzi i opłacenie robocizny. Pożyczki na sumę nieprzekraczającą zł 30.000 rozprowadzane będą przez Komunalne Kasy Oszczędności. Pożyczki powyżej zł 30.000 udzielać będą Oddziały Państw. Banku Rolnego. Oprocentowanie wyniesie 8% plus 1% jednorazowej prowizji za otwarcie kredytu. Termin spłaty pożyczek nie, może przekraczać 9 miesięcy.

Na zabezpieczenie kredytu przyjmować będą Oddziały Państwowego Banku Rolnego weksle rolników zaopatrzone co najmniej jednym żyrem osób majątkowo odpowiedzialnych.

Państwowy Bank Rolny uruchomił w I kwartale 1946 r. — średnioterminowy kredyt w wys. 130.000 zł — przeznaczony na akcję wylęgową drobiu (remonty i instalację aparatów wylęgowych organizowanie stacji wychowu drobiu).

Ponadto na zakup pierwszych partii jaj wylęgowych Państwowy Bank Rolny przyznał Pom. Izbie Rolniczej do rozdysponowania kredyt krótkoterminowy w wys. 800.000 zł, podlegający spłacie ratalnej w terminie do dnia 30 czerwca. Oprocentowanie kredytu wynosić będzie 8% w stosunku rocznym oraz 1% jednorazowej prowizji za otwarcie kredytu. (a)

Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza spełnia swe zadanie

W lokalu Urzędu Inf. i Prop. odbyło się walne zebranie Tow. Przyjaciół Żołnierza. Zebranie zagaiła p. Z Grudowska. przewodniczył p. Czachowski. Członkowie ust. zarządu zreferowali pracę zarządu za rok ub. Obszerne i cyfrowo bogate sprawozdania wykazały. że działalność Towarzystwa w usuwaniu nędzy wróc ludzi jego opiece podlegających była bardzo wydatna. Na wniosek Komisji Rew. udzielono zarządowi absolutorium. Nowy zarząd TPŻ wybrano w nast. składzie: prezes p. Foll, zast. p. Miazga, sekr. p. Grudowska skarbn. p. Jankowski, członkowie: pp. Adamczykowa, Goździewiczowa, Dembkowa, Modlibowska, Ścierzyński, Waligórski. Kom. Rew.: pp. Bosakowa, Samochwalenkowa, Fiałkowa.

W ramach budżetu, którego wysokość w dochodach i rozchoddach ustalono na 500.000 zł, przewiduje się szeroką akcję charytatywną.

Rob ub. wykazał, iż Tow. z zobowiązań swych wywiązało się ku ogólnemu zadowoleniu społeczeństwa nowy zarząd z tym większym zapałem przygotowuje się do dalszej pracy ufny w pomoc społeczeństwa

Chóry bydgoskie wystąpią w Zielone Święta

BYDGOSZCZ (b). W lokalu Izby Rzemieślniczej odbyło się pod przewodnictwem p. Matuszka zebranie Okr. Bydg. Pom. Zw. Śpiewaczego. W związku z wystąpieniem chórów bydgoskich w czasie uroczystości 600-lecia. Zebrani postanowili w jak najkrótszym czasie zorganizować dla wspólnej pracy reaktywowane chóry oraz sprawdzić, które z przedwojennych chórów będzie można jeszcze zreaktywować. Obecnie działa na terenie Bydgoszczy 5 chórów: Hasło, Echo, Halka, Harmonia i Bydg. Chór Męski.

W dyskusji nad sprawą występów w czasie 600-lecia uzgodniono, że odbędą się one podczas Zielonych Świąt. W poczynaniach swych Związek będzie ściśle współpracował z Woj. Wydz. Kultury i Sztuki. W sprawie repertuaru b. prezes Lutni lwowskiej wniósł projekt odśpiewania także Poloneza A-dur Szopena-Minchejmera.

„Dzień Kobiety" w fabryce obuwia „Leo"

Fabryka „Leo" zorganizowała uroczystą akademię z okazji „Dnia Kobiet". Zebranych gości i pracowników powitała p. Ćwiklińska, prezeska Ligi Kobiet, wygłaszając zarazem referat aktualny. Po odczytaniu przez p. Bosiakową rezolucyj zapadłych na zjeździe w Warszawie, przemówił dyr. mgr Płoński. Miłą niespodzianką i zachętą do pracy dla robotnic zatrudnionych w fabryce było rozdanie premii pieniężnych dla 12 pracowniczek na sumę 14.200 zł i dla 16 robotnic premii towarowych. Po części oficjalnej nastąpił program artystyczny, na który złożyły się występy baletu ZWM, deklamacje i przedstawienie pt. „Powrót".

Walne Zgromadzenie lekkoatletów

Zarząd Pom. Zw. Lekkoatletycznego przypomina, że w niedzielę 17 bm. odbędzie się roczne walne zgromadzenie delegatów klubów lekkoatletycznych. Zgromadzenie odbędzie się w Bydgoszczy w Domu Izby Rzemieślniczej (Jagiellońska 32) o g. 10. Wzywa się wszystkie kluby lekkoatletyczne do zgłoszenia swych delegatów w terminie do dnia 15 marca br. Sekr. Związku: Bydg., Śniadeckich 25/5.

Wyroby mięsne muszą gwarantować nieszkodliwość dla zdrowia

BYDGOSZCZ. Dnia 17 paźdz. ub. roku komisja sanitarna zakwestionowała u mistrza rzeźnickiego Chudego Wacława 54 kg mięsa przygotowanego do wyrobu kiszki wątrobianej. Zdaniem komisji mięso to było nienależycie oczyszczone i jako takie zostało odwiezione do Rzeźni Miejskiej w celu przeprowadzenia badania, którego wynik odbił się głośnym echem w społeczeństwie bydgoskim.

Prokuratura wystosowała przeciwko Chudemu akt oskarżenia, zarzucając mu zamiar wyrobu wytworów wędliniarskich przeznaczonych do obiegu z mięsa źle oczyszczonego i zawierającego takie części, które przy spożyciu przez ludzi mogły wywołać niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzkiego.

Na rozprawie przed Wydz. Karnym S. O. oskarżony nie przyznał się do winy oświadczając, że nigdy nie miał i nie wyrabiał w swoim zakładzie rzeźnickim żadnych wędlin i przetworów wędliniarskich z takich części mięsa, które wymienia akt oskarżenia. Nabywane przez niego mięso pochodziło z Rzeźni Miejskiej, która wykluczała takie części jak oczy itp. Sprawy o nielegalny ubój oskarżony nie miał. Obrońcy oskarżonego Chudego podkreślali fakt badania mięsa w Rzeźni Miejskiej w nieobecności oskarżonego i dopiero po pewnym czasie. Analizy lekarskiej w ogóle nie było.

W wyniku rozprawy Sąd Okręgowy uznał winę Chudego za udowodnioną i skazał go na 10 tysięcy zł grzywny z zamianą na areszt. W motywach ustnych sąd, zaznaczył, że zakwestionowane mięso zawierało części niezdatne do spożycia, chociaż spożycie ich nie groziło zdrowiu ludzkiemu. Wyrok podlega apelacji.

Ze zjazdu skarbowców

W Bydgoszczy odbył się okręgowy zjazd delegatów Zw Zaw Pracowników Skarbowych. Zebranie zagaił p. Kominek. witając przedstawicieli: Zw Centr Prac. Skarb. w Warszawie p. Wronę, przedstawicieli partii polit. i prasy. Do prezydium powołano: pp. Wronę, Grubowskiego i Łaszewskiego. Sekretarzowali pp. Żarnoch i Hypszer.

Po odczytaniu protokółu z ostatniego okr. zjazdu delegatów i przeprowadzeniu wyborów do komisji zjazdowych nastąpiły sprawozdania ustępującego zarządu, komisji rewizyjnej i mandatowej. Po dyskusji uchwalono absolutorium ustępującemu zarządowi.

No nowego zarządu weszli pp. Mieczyński, Żarnoch, Graczyk, Żywczyński, Łopuszański, Szwalbe, Sokołowski, Zapałowski, Hybszer, Zabierzewski i Sołtysiak. Uchwalono budżet w wys. 112.000 zł. Po sprawozdaniu komisji spraw zawodowych przystąpiono do wolnych wniosków, w których zebrani zgodnie podkreślili potrzebę jak najwydatniejszej pracy skarbowców przy subskrybowaniu pożyczki narodowej. (re)

... recenzje

Nieuchwytny Smith

Po długich miesiącach wyczekiwania ukazał się nareszcie na jednym z bydgoskich ekranów pierwszy nowy film angielskiej produkcji. Interesuje on nas przede wszystkim dlatego, że akcja rozgrywa się parę minut przed napaścią niemiecką na Polskę. Film — zrobiony jest bardzo dobrze. Widać, że autor scenarzysta i reżyser w jednej osobie (Leslie Howard) jest wytrawnym filmowcem. Treść niestety odbiega od rzeczywistości, ponieważ film kręcony jest przez naród, który żył w tym szczęśliwym położeniu, że nie poznał z bliska prawdziwych gestapowców. Ów fikcyjny szef gestapo, gen. Graum, to grubas żrący dobrodusznie pralinki, nie budzi ni grozy ni wstrętu. „Obozy koncentracyjne" to istne domki campingowe. Widza polskiego, który patrzy na Niemców oczyma więźnia obozu, razi nieprawdopodobna łatwość, z jaką zacnemu profesorowi udaje się nabierać gestapo. Ten brak zrozumienia istoty grozy potęgi hitlerowskiej jest też zapewne dzisiaj źródłem owego pobłażania i łagodnej okupacji b. III Rzeszy.

Muzyka i miłość

Kaprys młodości

W poniedziałek 11 bm. odbędzie się premiera amerykańskiego filmu pt. „Kaprys młodości" w kino-teatrze „Orzeł". W rolach głównych dawno niewidziani Joel Mc Crea i Andrea Leeds. Kto zwycięży? morze, czy miłość? Oto pytanie, którego odpowiedź znajdziemy w filmie „Kaprys młodości".

W przyszłym tygodniu w kinie „Polonia" ukaże się film radziecki muzyczny pt. „Muzyka i miłość". W filmie tym usłyszymy nieśmiertelne melodie Bizeta, Czajkowskiego, Rimskij-Korsakowa i innych. Wykonawcami ról głównych sympatyczny Lemieszow i piękna Zoja Fiedorowa.

Na radiowej fali

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

Wtorek 12 marca

5.57 — Progr. ogólnop. 7.05 — Program. 7.10 — Program ogólnopolski 8.30 — Wiad. miejsc. 8.35 — Progr. dla radiowęzłów 8.45 — Konc. życz. 11.57 — Progr. ogólnop. 14.40 — Rec. fort. W. Lewandowskiego. 15.00 — Aud. dla młodz. w opr. J. Krzemińskiego 15.20 — Inf. miejsc. 15.30 — Skrz. posz. rodz. 15.50 — Pog. pt. „Klęski głodu w Indiach" (część II) opr. prof. E. Słuszkiewicz. 16.00 — Progr. ogólnop. 21.00 Kwadr. speakera. 21.15 — Aud. słowno-muz. z cyklu „Jak należy słuchać muzyki" opr. F. Wesołowski. 21.55 — Kron. dnia. 22.00 — Progr. ogólnop. 22.30 — Muz. operetk. 23.00 — Progr. ogólnop. 23.35 — Konc. życz. 24.00 — Zak. audycji.

Realizacja sceniczna „Mazepy" w Bydgoszczy

Premiera „Mazepy" była niewątpliwie ważnym zdarzeniem w życiu teatralnym Bydgoszczy, to też omówieniu tej sztuki poświęciłem w poprzednim sprawozdaniu nieco więcej miejsca, niż to czynię zazwyczaj. Mimo to mogłem sprawę inscenizacji i ocenę gry aktorskiej potraktować bardzo sumarycznie. Obecnie raz jeszcze wracam do tych kwestyj.

Jeżeli chodzi o zasadniczą sprawę wypośrodkowania właściwej linii między czysto teatralnymi walorami „Mazepy" i słowem poetyckim, zachowała reżyseria dyr. Al. Rodziewicza stosowne proporcje. Sztuce dano piękną oprawę, aktorzy wystąpili w barwnych, stylowych kostiumach epoki, realizm był w odpowiednim miejscu dostatecznie zaznaczony, lecz z całości nie zrobiono melodramatu z operowymi efektami. Pokusy w tym kierunku zawiera dramat Słowackiego bardzo dużo, szczególnie sugeruje ten fałszywy ton tło historyczne i epoka, w której poeta umiejscowił wypadki (barok). Zdaje się zresztą, że sam autor rozpoczął „Mazepę" w stylu komedii obyczajowej inspirowany może przez „Pamiętniki" Paska, lecz w miarę pisania dzieła przeniósł zdarzenia coraz więcej w sferę ducha i dramatu psychologicznego. Reżyser przystosował środki scenicznego wyrazu do charakteru poszczególnych partyj tragedii. W każdym razie w najistotniejszych momentach dano słowu poetyckiemu prym, zaznaczono dostatecznie jego walor w całokształcie widowiska.

Reżyseria poczyniła — jak już w poprzednim felietonie zaznaczyłem — pewne zmiany w ujęciu ostatnich scen. Reżyser kierował się przy tym względami estetycznymi (w miejsce trumny, zagradzającej królowi przejście, katafalk), uważając widocznie, że nadmiar okropności łatwo by mógł wywołać wrażenie groteski. Z tego samego powodu Wojewoda nie wnosi sam trumny syna na scenę, co istotnie nie ma żadnego rzeczowego uzasadnienia. Pociągnięciom tym należy przyklasnąć. Również rozwiązanie kwestii uzyskania wzgl. sugerowania przestrzeni na płytkiej scenie przez rozmieszczenie osób pionowo za pomocą rozplanowania ich na schodach uważam za fortunny chwyt. Orszak paziów z płonącymi świecznikami był teatralnie bardzo efektowny, lecz ta pompa stała w dysproporcji z zbyt miniaturowym orszakiem królewskim.

Gra zespołu była utrzymana konsekwentnie w wytkniętych przez reżysera ramach. Aktorzy w większości swej sprawili słuchaczom miłą niespodziankę dobrym opanowaniem wiersza. Przypuszczano bowiem, że aktor, odwykłszy przez tyle lat od romantycznego repertuaru, nie da sobie rady z cudowną kadencją rymowanej mowy. Istotnie, u kilku wykonawców wystąpiły braki pod tym względem, a jeden z aktorów wręcz fatalnie zatarł nie tylko wiersz, lecz wręcz brzmienie słów. Obok aktorów starszej generacji, na czele z Lochmanem (Chmara) i Krzywicką (Kasztelanowa), pięknie władali wierszem zwłaszcza Niczewska (Amelia) i Kassowski (Mazepa), dając tym samym dowód, że przywilej na dobry wiersz ma nie tylko tzw. dawna klasa aktorska.

Spośród wykonawców na plan pierwszy wybijali się Niczewska, Guttner, Mazepa i Przeradzki. Niczewska w roli Amelii unikaniem każdego zbędnego patosu, sugerowaniem raczej widzowi wewnętrznego dramatu niż jego ukazaniem, szlachetną i umiejętnie ściszoną tonacją wiersza dała postać wolną od afektacji, a jednak zgodną z naszym wyobrażeniem o nieszczęsnej heroinie dramatu. Przeradzki w roli Zbigniewa może był o jakieś pół tonu zanadto typem melancholika z urodzenia. Za mało się w nim czuło rotmistrza chorągwi pancernej. Guttner do głębi wstrząsnął widownią jako trawiący się w kwasach starczej zazdrości i demonicznie mściwy Wojewoda. Przy całym uznaniu dla siły emocjonalnej gry Guttnera, nie sposób jednak nie zaznaczyć, że i charakteryzacją i sposobem bycia dał postać bliższą króla Lira czy Derwida niż pysznego, butnego polskiego magnata. Bardzo ciekawą postać bohatera tytułowego dał Kassowski, zwłaszcza w drugiej części tragedii, gdzie na wierzch wydobywa się szlachetny pokład duszy Mazepy. W pierwszej części miał jednak mało z osławionego donżuana i notorycznego eleganckiego uwodziciela kobiet. Jeżeli Strzelecki w roli króla Jana Kazimierza czymś nas raził, to brakiem królewskości, która powinna być silniej zaznaczona, mimo że tekst daje tylko materiał na charakterystykę świętoszka i cynicznego uwodziciela. W epizodycznych rolach wystąpili: Krzywicka (pełna wdzięku Kasztelanowa), Lochman (doskonały Chmara), Januszkiewicz (Pasek) i Kuźmiński Chrząstka).

W sumie otrzymaliśmy bardzo udaną inscenizację klasycznego dramatu. Dobre omen u progu drugiego roku działalności odrodzonej polskiej sceny!

Jan Piechocki

Wiadomości sportowe

Mistrzowie boksu pomorskiego na rok 1946

(Od lewej) w. papierowa Gumowski (Tor.), w. musza Borowicz (Bydg.), w. kogucia Jóźwiak (Bydg.), w. piórkowa Zalewski (Bydg.) w. lekka Sowiński (Bydg.), w. półśrednia Wikliński (Grudz.), w. średnia Bednarz (Bydg.), w. półciężka Nowicki (Bydg.), w. ciężka Leśniak (Toruń).

Wiadomości z Zagranicy

Pierwsze zawody narciarskie w wolnej Norwegii

LONDYN (R). W Norwegii odbyły się tradycyjne zawody narciarskie, które rząd Quisslinga starał się utrzymać nawet podczas okupacji. Narciarze jednakże odmawiali udziału w zawodach, mimo aresztowań za to.

Obecnie zawody, pierwsze w wolnej Norwegii, odbyły się bardzo uroczyście. Brali w nich udział również narciarze z innych krajów. Przed każdym skokiem, orkiestra grała hymn narodowy państwa, którego narciarz był obywatelem.

Wiadomości z kraju

Nowy Zarząd Polskiego Yacht Klubu

Trwające kilka dni w Warszawie obrady Sejmiku Żeglarskiego zostały już zakończone. W wyniku wyborów nowy zarząd przedstawia się następująco: prezes — inż. Białkowski (Yacht Klub Polski), wiceprezesi — Rębis i Dębowski (YKP), członkowie zarządu — Siwierski (YKP), Nowakiewiczówna (Akademicki Związek Morski), Dryll (ZUM), Peterek (ZHP), Jacewicz (OM-TUR), Zatrybowski, Zakrzewski, Fruszczak, Maliszewski (wszyscy z YHT). Jednymi z ważniejszych uchwał zapadłych na Sejmiku Żeglarskim jest postanowienie zrzeszenia kapitanów morskich oraz powołanie płatnych instruktorów żeglarstwa.

Zaopatrzenie Pogotowia Tatrzańskiego

KRAKÓW (PAP-ms). Krakowska Izba Aptekarska postanowiła zaopatrzyć stacje ratunkowe Tow. Tatrzańskiego w leki i środki opatrunkowe. Dotychczas pogotowie tatrzańskie borykało się z ogromnymi trudnościami, gdyż stacje ratunkowe nie posiadały ani opatrunków ani leków.

Sukcesy narciarzy polskich w Czechosłowacji

Marusarz i Bachleda zdobyli tytuły mistrzów

ZAKOPANE. Pierwszy powojenny start narciarzy za granicą przyniósł Polakom znaczne sukcesy. Narciarze polscy, którzy wzięli udział w międzynarodowych mistrzostwach Czechosłowacji w Bańskiej Bystrzycy, zdobyli 2 tytuły mistrzowskie (Marusarz i Bachleda), dwa tytuły wicemistrzów (Pawlica i Bachleda) oraz trzy trzecie miejsca (Matuszny, Dziedzic i Pawlica), a nadto cały szereg miejsc dalszych.

Wyniki w poszczególnych konkurencjach zawodów przedstawiają się nast.: W sztafecie 4X10 km startowało 57 drużyn. Drużyna polska (Matuszny, Sitarz, Kwapień i Karpiel) zajęła 4-te miejsce. W biegu zjazdowym mistrzem został Czech Lukes, a wicemistrzostwo przypadło Marusarzowi. Piąte miejsce zdobył Pawlica, a szóste Bachleda. Bieg ten został unieważniony przez komisję sędziowską i powtórzony, przynosząc Polakom jeszcze lepsze wyniki. Bachleda—Córuś zostaje mistrzem w czasie 1.44, drugie miejsce zajmuje Pawlica. Sponach (Czech) osiąga miejsce trzecie. Polakom przypadły w udziale również miejsca 5, 6, 7, 9 i 10. Konkurencje pań, startujących w liczbie 30 przyniosły 5 miejsce Polsce (Bujakowa). Mistrzem kombinacji alpejskiej został Czech Sponar, na drugim miejscu uplasował się znowu Polak Bachleda-Córuś. Trzecie miejsce zdobył Pawlica, a dalej 6, 7, 8, 9 i 10 przypadły Polakom. W biegu na 18 km zwyciężył Cardal (Czech). Polacy zajęli 5 miejsce (Matuszny).

W skokach mistrzostwo Czechosłowacji zdobył Stanisław Marusarz, uzyskując długość skoku 64 m. Wicemistrzostwo przypadło Stolbie (Czech). Do zwycięstwa Marusarza w wielkiej mierze przyczynił się jego wspaniały, rzadko widywany styl.

„Silesiada" akademicka

na Ziemiach Zachodnich

JELENIA GÓRA. W Karpaczu, jednym z najpiękniejszych zdrojowisk Polskiego Śląska, odbyły się pierwsze ogólnopolskie akademickie zawody narciarskie. Po raz pierwszy od czasu odzyskania ziem zach. goszczą one tysiączne rzesze polskiej młodzieży reprezentującej wszystkie wyższe uczelnie całego kraju. Na udekorowany flagami dworzec w Karpaczu przybyły pociągi specjalne, przywożąc około 2000 uczestników akademickiej „Silesiady" z Warszawy, Krakowa, Poznania, Łodzi, Wrocławia, Lublina i Gdańska. Równocześnie wraz z Zarządem Głównym AZS-u, inicjatorem owej imprezy, przybył delegat Ministerstwa Oświaty ob. Noskiewicz oraz grono profesorów wyższych uczelni. W uroczystej inauguracji Zjazdu wzięli udział przedstawiciele władz z gen. Zawadzkim na czele. Witając przybyłych gości zabrał głos prezes Zarządu Głównego AZS. ob. mgr Wotter, podkreślając doniosłe znaczenie Zjazdu w dziele kulturalnego i duchowego zespolenia odzyskanych ziem Dolnego Śląska z Macierzą oraz zaznajomienia społeczeństwa z szeregiem aktualnych zagadnień owych terenów. Następnie przemówił gen. Zawadzki, życząc przybyłej młodzieży akademickiej w imieniu wojska polskiego sukcesów zarówno w dziedzinie sportu, jak i na polu nauki. Wśród niemilknących okrzyków na cześć protektora akademickiej „Silesiady", Prezydenta Bieruta, Rządu i WP zakończono uroczystości inauguracyjne odśpiewaniem hymnu narodowego i Roty.

Zwycięzcami zawodów zostali mgr Woyna Orlewicz w biegu na 16 klm w czasie 1:18:17. Wygrał on również otwarty konkurs skoków (skoki 26,5 i 33,5 mtr). Orlewicz występował w barwach Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kombinację alpejską wygrał Lipowski (AZS Kraków), zwyciężając w biegu zjazdowym czasem 4:04 i w slalomie — 68,6 sek.

Czesi biją Cracovię

W Krakowie odbył się mecz hokeyowy pomiędzy zespołem kombinowanym LTC — HC Stadion a Cracovią. Zwycięstwo odnieśli Czesi w stosunku 4:1 (0:0, 2:0, 2:1). Jedyną bramkę dla Cracovii uzyskał Ursoń.

Pierwsze narciarskie mistrzostwa Polski ZHP

ZAKOPANE. Z inicjatywy Głównej Kwatery ZHP w Warszawie odbyły się w Zakopanem pierwsze po 6-letniej przerwie narciarskie mistrzostwa harcerskie pod protektoratem Min. Oświaty Czesława Wycecha.

Po uroczystym otwarciu mistrzostw przy udziale przedstawicieli władz, rozegrano bieg sztafetowy dla seniorów 4X5 km. Wyniki: pierwszy HKN Zakopane 2.01,14, drugie Bielsko 2.15,30 i trzeci HKN Zakopane II 2.17. Indywidualnie najlepszy był Dawidek (HKN Zakopane) z czasem 29.03, drugi Kobylański (HKN Zakopane) 29.05 i trzeci Gołąb (HKN Zakopane) 29.08. Bieg sztafetowy seniorek (4X2,5 km): wyniki: 1. HKN Zakopane 1.25,12, 2 Hufiec Zakopane 1.27,33, 3. HKN Zakopane 1.31,16. Indywidualnie: 1. Rzegocińska (Hufiec Zakopane) — 19.50, 2. Banaś (HKN Zakopane) i Łukaszczyk — 20.08, 4. Pędzimąż (HKN Zakopane) — 21.29.

Bieg sztafetowy juniorów (4X2,5 km): 1. HKN Bielsko 1.05,28, 2. HKN Zakopane — 1.07,27 i 3. HKN Zakopane II — 1.10,03. Indywidualnie: 1. Zacny (HKN Bielsko) 13.31, 2. Kirkor (HKN Zakopane) 14.17, 3. Kowalski (HKN Zakopane) 14.35. W biegu złożonym mistrzostwo ZHP zdobył zakopiańczyk Dawidek Tadeusz uzyskując ogólną notę 306,5. Wicemistrzostwo zdobył Gołąb Kazimierz z notą 304. W punktacji ogólnej seniorów: I. Zakopane 160 pkt., II. Bielsko 47 pkt., III. Kraków 15 pkt., IV. Warszawa 4 pkt. W punktacji ogólnej seniorek: I. Zakopane 47 pkt., II. Kraków 15 pkt. W skokach zwyciężył Kirkor (Zakopane) skacząc 20 i 24 m, drugi Węgrzynkiewicz skoki 21 i 19,5 m. Konkurs skoków odbył się na skoczni pod Nosalem.

Doskonałe rezultaty uzyskały na ogół drużyny juniorów, wykazując lepszą formę i czas od seniorów. Wyniki osiągnięte przez nich rokują lepsze nadzieje na przyszłość dla naszego narciarstwa. Po zakończeniu zawodów w sali Morskiego Oka odbyło się rozdanie nagród zwycięzcom zawodów.

†

Dnia 8. 3. 1946 r. zmarł zacny nasz Kolega śp.

Stanisław Witkowski

mistrz murarski i ciesielski

W zmarłym tracimy długoletniego, gorliwego członka i współzałożyciela naszego Cechu

Cech Budowlany w Bydgoszczy

Prosimy o udział wszystkich członków w pogrzebie. 2036

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 17
DRUKARNIA „I. K. P." ul. Dr. Emila Warmińskiego 14
Za niedoręczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada

ODDZIAŁY „ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO" W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH
AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKICH ODRĘBNE WYDANIA „IKP"

OGŁOSZENIA: Drobne po 5 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin i pracy 3 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Ogłoszenia milimetrowe: Przed tekstem 30 zł, w tekście 25 zł, za tekstem 10 zł, nekrologi 7 zł. Przetargi i ogłoszenia urzędowe 7 zł. Tabelaryczne i bilanse 15 zł za 1 mm. Niedziela i święta 50% drożej

Drukiem Zakł. Graf. Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska nr 37 E-08355